

відкритому ринку або стратегічному інвестору за ціною, не нижчою за узгоджену венчурним фондом та ініціатором на першому етапі.

Отже, розвиток реального сектора економіки регіону, у тому числі, інноваційного, залежить від її банківської системи. Однак, асиметрія в регіональному розподілі фінансових ресурсів за кредитами наданими та депозитами залученими не сприяє посиленню цієї взаємодії. Формування регіональними банками внутрішніх венчурних фондів з метою підтримки інвестиційно-інноваційних процесів є перспективною формою фінансової взаємодії регіональних банків і суб'єктів підприємництва. Це дозволить регіональним банкам не лише залучати нових клієнтів і формувати нові перспективні ринки, а й вдосконалювати власні бізнес-процеси з метою отримання конкурентних переваг.

Список використаних джерел:

1. Гасій О. В. Участь регіональних банків в інноваційному розвитку економіки регіонів / О. В. Гасій // Модернізація фінансово-кредитної стратегії розвитку регіону та громади: науковий погляд: матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 29 жовтня 2015 р. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2015 – С. 185-186.
2. Єгоричева С. Б. Участь банків у забезпеченні інноваційного розвитку регіональної економіки / С. Б. Єгоричева, О. В. Шиндер // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2014. – № 6(68). – С. 190–196.

Дяченко Ю.І.

магістр,

*Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи,
Університет державної фіскальної служби України*

СПОСБИ ЗНИЖЕННЯ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ БАНКУ

Кредитні операції є найприбутковішим видом операцій у діяльності банківських установ, їх вдале здійснення призводить до отримання доходів та сприяє підвищенню надійності і стійкості банку. Водночас вони є найбільш ризикованими, тому потребують застосування різноманітних методів зниження кредитного ризику.

Сучасне становище управління кредитним ризиком банками України характеризується застосуванням окремих методів його мінімізації, проте значна питома вага проблемних кредитів у загальному обсязі доказує недооцінку певних факторів на практиці, що і призвело до появи численних фінансових проблем, які і досі мають значний вплив на банківську систему.

Значний внесок у дослідження шляхів зниження кредитних ризиків зробили такі вітчизняні науковці: В.В. Вітлінський, В.В. Бушуєва, А.М. Герасимович, О.В. Дзюблюк, О.П. Ковальов, А.М. Мороз, С.В. Мочерний, О.В. Пернарівський, М.Л. Примостка, М.І. Савлук та інші. Серед видатних фахівців сучасної світової економічної науки, що займаються

питаннями управління кредитними ризиками у банку, необхідно назвати Р. Бірда, А. Гудроу, Р. Колдуела, Т. Дайто та С. Шелінга. Проте не всі сторони цієї багатогранної проблеми розглянуті і мають належне обґрунтування.

Виокремлюють два способи захисту від кредитних ризиків: внутрішні та зовнішні. До традиційних внутрішніх способів зниження кредитного ризику належать: аналіз кредитоспроможності позичальника; формування банком резервів на покриття кредитних ризиків, лімітування, диверсифікація.

Аналіз кредитоспроможності позичальника передуює видачі кредиту, тобто проводиться на першому етапі, коли лише є замовлення щодо отримання кредиту. Існують безліч моделей оцінки кредитоспроможності позичальників таких як рейтингові та прогнозні, що ґрунтуються на фінансовій звітності підприємства-позичальника; а також методи комплексного аналізу, що включають наступні методики: «5 С», CAMPARI, PARTS, оцінювання системи аналізу, що призначені до аналізу не тільки підприємств але і фізичних осіб [4, с. 96-104; 6, с. 9].

Ураховуючи, що кредитні операції є одними з найбільш ризиковими банківськими операціями, тому під час формування кредитних ресурсів (кредитного портфеля) потрібно формувати відповідні резерви, тобто враховувати кредитний ризик [3, с. 153].

Банки можуть самостійно встановлювати додаткові (законодавчі) обмеження, які можна визначати як ліміти країн, галузі, безпосереднього позичальника, видів забезпечення, валют. Ефект від впровадження лімітування забезпечується через обмеження конкретних ризиків, характеризуючи відповідного клієнта, що є складовими елементами кредитного ризику [2, с. 23].

Метод диверсифікації полягає у розподілі кредитного портфеля серед широкого кола позичальників, які відрізняються один від одного як за характеристиками (розмір капіталу, форма власності), так і за умовами діяльності (галузь економіки, географічний регіон). Розглядають три види диверсифікації – галузеву, географічну та портфельну [5, с. 172].

Зовнішні методи зниження кредитного ризику щодо позичальника свідчать про те, що банківська установа прагне до перерозподілу ризику шляхом перекидання частини ризику на інших суб'єктів кредитних правовідносин. До зовнішніх належать способи забезпечення повернення позики (застава, порука, гарантія) і такі методи як страхування, хеджування.

Забезпечення – це система виконання позичальником інтересів банку, яка надає дозвіл даному банку у разі неповернення позики повністю або частково покривати витрати за кредитними операціями. Забезпечення може бути різноманітних видів: застава, гарантії і поручительства, інші.

Хеджування є звичним методом управління ризиками. Воно встановлює процес укладання угод, прийняття позицій, спрямованих не на отримання додаткового доходу, а на зменшення ризику за окремими видами операцій або в цілому за портфелем. Застосування технологій хеджування при управлінні ризиками кредитування має на меті передачу окремої частини даного ризику третім особам за допомогою похідних цінних паперів (деривативів).

Страховання кредитних ризиків – це страхування ризику неплатежу і ризику настання відповідальності позичальника за неповернення кредиту, а також страхування відповідальності юридичної особи за непогашення кредиту. Говорячи про страхування, як про один із методів передачі ризику, необхідно відзначити, що не всі ризики підлягають страхуванню та чим більший обсяг ризику перекладається на страхову компанію, тим вищі витрати на оплату відповідного страхового полісу. Але при настанні страхового випадку кредитор отримує страхове відшкодування, яке повністю або частково покриває збитки кредитора [1, с. 67].

Отже, при здійсненні кредитування банк може діяти декількома способами: або прийняти кредитний ризик або намагатись знизити його. Зменшити кредитний ризик можна за допомогою внутрішніх і зовнішніх методів мінімізації, кожен з яких є раціональним та ефективним.

Тому для зниження ризику кредитування банківським установам необхідно здійснити всебічний аналіз ризику, знайти необхідні методи вимірювання та способи мінімізації для уникнення його негативного впливу на діяльність банку в цілому. Проте складність цього питання потребують майбутніх наукових пошуків шляхів мінімізації кредитного ризику.

Список використаних джерел:

1. Бобиль В. В. Становлення сучасної системи ризик-менеджменту в кредитних установах / В. В. Бобиль // Банківська справа. – 2007. – № 3. – С. 65–76.
2. Верхуша Н. П. Методи мінімізації кредитного ризику банку / Н. П. Верхуша // Вісник Української академії банківської справи: науково-практичний журнал. – 2010. – Вип. № 2(29). – С. 23.
3. Єлейко І. В. Особливості мінімізації кредитного ризику банківської установи / І. В. Єлейко, О. В. Сідак // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 21. – С. 150-158.
4. Єпіфанов А. О. Оцінка кредитоспроможності та інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання: монографія / А. О. Єпіфанов, Н. А. Дехтяр, Т. М. Мельник, І. О. Школьник та ін. / за ред. А. О. Єпіфанов. – Суми: УАБС НБУ, 2007. – 286 с.
5. Лінтур І. В. Шляхи зниження кредитних ризиків як напрям мінімізації їх негативних впливів / І. В. Лінтур, Х. М. Ковач // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2014. – Випуск 2(43). – С. 170-172.
6. Пернарівський О. В. Моделювання ризику в кредитній політиці комерційного банку: дис. ... канд. екон. наук / О. В. Пернарівський // – Київ: КНЕУ, 1999. – 16 с.

Кривенцова А.М.

аспірант,

Київський університет ринкових відносин

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Нестійкі економічні процеси, які на даний час відбуваються в Україні і мінливість середовища, в якому перебувають страховики, примушують